

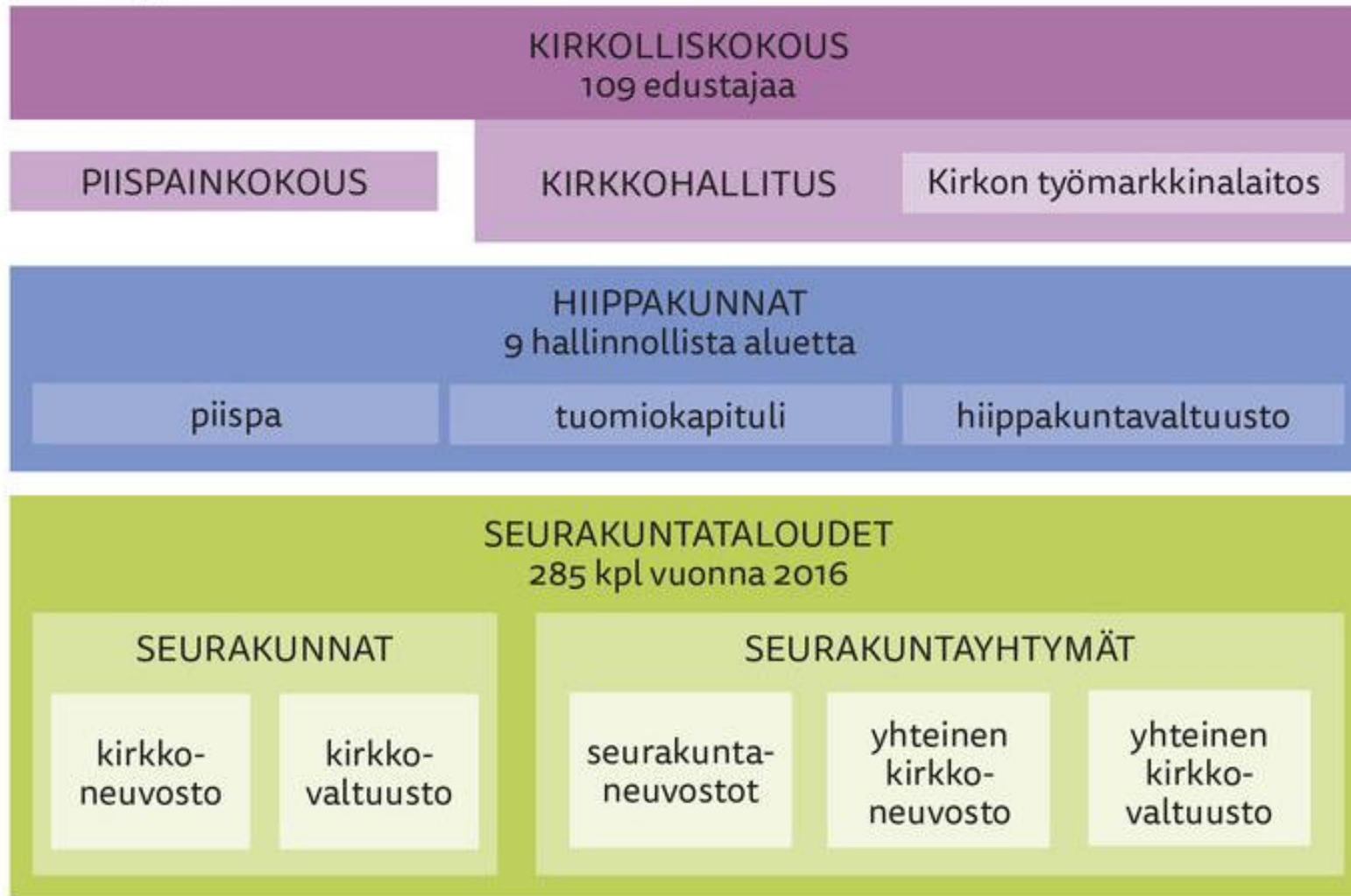
The image shows the interior of a large Gothic church. The perspective is from the back of the nave, looking down a long, straight aisle. On either side of the aisle are rows of dark wooden pews with decorative cast-iron railings. The walls are light-colored with a rough, textured appearance. The architecture features high, pointed Gothic arches supported by tall, slender columns. The ceiling is a complex ribbed vault. At the far end of the church, the altar area is visible, featuring a large, colorful stained-glass window and a golden altar. The lighting is soft and even, highlighting the architectural details.

Suomen
evankelisluterilainen
kirkko

Organisoitu kansankirkko

- Suomen evankelisluterilaista kirkkoa kutsutaan kansankirkoksi
 - siihen kuuluu suomalaisten enemmistö, ja se hoitaa useita yhteiskunnallisesti merkittäviä toimi
- kirkolla valtiollinen erityisasema, mutta se on hallinnollisesti itsenäinen
- kirkon hallinto monikerroksinen ja laaja jakautuen kolmeen tasoon:
 - seurakunnat
 - hiippakunnat
 - valtakunnallinen taso
- ylintä valtaa kirkossa käyttää kirkolliskokous, jäsenistä enemmistö vaaleilla valittuja maallikoita
- Suomessa yhdeksän hiippakuntaa, joita johtaa piispa
- kirkon hengellinen johtaja arkkipiispa, joka myös johtaa puhetta kirkon tärkeimmissä hallintoelimissä
- kirkolla noin 400 paikallisseurakuntaa, jotka hallinnollisesti melko itsenäisiä
- kirkko on merkittävä työnantaja, työllistää noin 20 000 ihmistä

Kirkon organisaatio

Kirkon
organisaatio

Kirkko toimii monipuolisesti ja laaja-alaisesti

- evankelisluterilaisella kirkolla lukuisia eri elämäntiloja kattavia toimintamuotoja
- keskeisin toimintamuoto sunnuntaijumalanpalvelus, joka kuitenkin tavoittaa vain 6–7% suomalaisista
- sen sijaan kirkolliset toimitukset, musiikkitilaisuudet sekä lapsi- ja nuorisotyö suosittuja toimintamuotoja
- kirkko tukee yhteiskunnan peruspalveluja omilla tukitoimillaan, esimerkiksi:
 - vammaistyö
 - vanhustyö
 - velkaneuvonta
 - nuorten syrjäytymisen ehkäisy
 - maahanmuuttotyö
- uusia toimintamuotoja esim. erilaiset ympäristötoiminnan muodot ja verkkopalvelut

Suomalaiset kirkon jäseninä

- suomalaiset osallistuvat kirkon toimintaan usein kerta- tai projektiluontoisesti
- monet suomalaiset pitävät kirkon tärkeimpinä tehtävinä perhetyötä, työtä vähempiosaisten parissa, kristillisten arvojen edustamista ja yhteiskunnallisten epäkohtien esiin nostamista
- monet suhtautuvat kirkkoon palvelulaitoksena, jonka asiakkaita seurakuntalaiset ovat

Jäsen 360

- kirkko teetti vuonna 2011 Suomen suurimman asiakasryhmätutkimuksen, jossa kartoitettiin suomalaisten arvoja, odotuksia, asennetta ja hengellisyyttä suhteessa kirkkoon
- tutkimuksen perusteella syntyi kuva neljästä nykyseurakuntalaisen jäsenyydestä:
 - irralliset
 - uskolliset
 - maltilliset
 - avomielliset
- irralliset useimmiten kaupunkien nuoria aikuisia:
 - kirkolla ei instituutiona ole juurikaan merkitystä
 - korostavat henkilökohtaista valinnanvapautta ja elämyksellisyyttä
- uskolliset enimmäkseen pienten paikkakuntien yli 50-vuotiaita jäseniä:
 - kirkon perinteet ja usko ovat tärkeitä asioita
 - osallistuvat aktiivisesti seurakuntien toimintaan
- maltilliset eivät juurikaan osallistu kirkon toimintaan:
 - kirkon jäsenyys on itsestäänselvyys
 - kristilliset juhlapyhät ja arvot tärkeitä
- avomielliset arvoiltaan liberaaleja, kirkkoon myönteisesti suhtautuvia henkilöitä:
 - toivovat kirkolta osallistumista eettiseen keskusteluun,
 - ovat usein keski-ikäisiä naisia, jotka arvostavat hyvinvointia ja ekologisuutta

Herätysliikkeet

- herätysliikkeisiin kuuluvat suomalaiset kirkon aktiivisimpia jäseniä
- Suomessa herätysliikkeiksi kutsutaan kirkon sisällä syntyneitä hengellisiä uudistusliikkeitä
- nk. klassisia herätysliikkeitä ovat 1700–1800-luvulla syntyneet rukoilevaisuus, herännäisyys, lestadiolaisuus ja evakelisuus
- 1900-luvulla syntyi liikehdintää, jota on ryhdytty kutsumaan viidenneksi herätysliikkeeksi
- herätysliikkeet maallikkoliikkeitä, niihin kuuluu noin 500 000 suomalaista
- monet herätysliikkeiden jäsenet osallistuvat liikkeen sisäiseen toimintaan, kirkon muut toimintamuodot saatetaan kokea liian maallistuneiksi
- osalla herätysliikkeistä on kirkon virallisesta kannasta eroavia näkemyksiä, esim. naispappuus

+

•

○

Kirkon haasteita

- suhde valtioon
- kirkko nähdään palveluntarjoajana
- yhteiskunta ja kulttuuri modernisoituneet
- erityisesti nuoria aikuisia on eronnut kirkosta
- maallistuminen
- privatisoituminen
- uushenkisyys
- sukupuolineutraali avioliittolaki
- kaupunkien ja maaseudun erilainen tilanne
- monikulttuurisuus, uudet uskonnot ja uudet kristilliset liikkeet
- pakolaiskriisi, kirkkoturvan tarjoaminen suhteessa valtiovaltaan